

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 200 | Tarih 15 – 21 Nisan

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 75 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

16 Nisan: 83 yaşındaki emekli general Çetin Doğan'ın eşi Nilgül Doğan, eşinin tutukluluğunun sağlığında ciddi bir bozulmaya yol açtığını ve hayati risk taşıdığını açıkladı.

17 Nisan: Türkiye'nin batısında polis, aralarında esnafın da bulunduğu 36 kişiyi, Türk hükümeti tarafından "terörist faaliyetlerle" suçlanan Gülen hareketiyle bağlantılı oldukları suçlamasıyla gözaltına aldı.

17 Nisan: Salı günü bir Türk mahkemesi uzun süredir devam eden Kobani davasında kararı erteledi ve aralarında Kürt siyasetçi Selahattin Demirtaş'ın da bulunduğu 18 kişinin tutukluluğunun devamına karar verdi.

19 Nisan: Gülen hareketi ile bağlantılı oldukları iddiasıyla 14 kadar şehirde 60 kişi gözaltına alındı.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019

tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınamadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

18 Nisan: İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde 7 Mart 2024 tarihinde fabrika işçilerinin çalıştıkları fabrikada haklarını alamadıkları gerekçesiyle başlattıkları greve yönelik polis müdahalesinde 18 kişi gözaltına alındı.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

16 Nisan: İngiliz The Sun gazetesi muhabirinin Türkiye'deki sağlık turizmiyle ilgili gizli kamera görüntüleriyle yaptığı haber ve konuyla ilgili Türk basınında yayınlanan en az 4 habere İzmir 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin kararıyla kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildi.

16 Nisan: 31 Mart 2024 tarihinde Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) Van Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Abdulahat Arvas'ın şikayeti üzerine gazeteci Oktay Candemir hakkında 'kamu görevlisine hakaret' suçundan soruşturma başlatıldı.

18 Nisan: Hollandalı serbest gazeteci Frederike Geerdink, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın damadı ve Türkiye'nin insansız hava aracı endüstrisinin kilit isimlerinden Selçuk Bayraktar'ı eleştirmesinin ardından ölüm tehditleri aldığını bildirdi.

19 Nisan: Türk savcılar, 31 Mart yerel seçimlerinin yapıldığı gün, seçim sonuçlarını iktidar partisi lehine değiştirmek amacıyla Şırnak'ta ikamet ettiği şehre

"nakledildiği" iddia edilen seçmenleri sorgulayan Kürt bir adam hakkında soruşturma başlattı.

19 Nisan: ODTÜ Medya Topluluğu tarafından düzenlenen 8. Medya Günleri kapsamındaki panel, gazeteci Hayri Demir'e rektörlük tarafından uygulanan sansür nedeniyle iptal edildi.

19 Nisan: Gazeteci Metin Cihan'ın X hesabından Ağrı İl Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı ve Ağrı Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu Başkanı Erkan Köseadağ'ın çocuk sporculara cinsel istismarda bulunduğunu gündeme getirdiği en az 3 paylaşımı ve konuyla ilgili en az 3 haberi Erişim Sağlayıcıları Birliği tarafından kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişime engellendi.

SEYAHAT ÖZGÜRLÜĞÜ

17 Nisan: Şırnak Valiliği, Şırnak İli Beytüşşebap İlçesi Altındağları Bölgesi'nin 17 Nisan 2024 - 1 Mayıs 2024 tarihleri arasında 15 gün süreyle geçici özel güvenlik bölgesi ilan edildiğini duyurdu.

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

18 Nisan: Hollanda Parlamentosu, 10. Wittenburg Konferansı öncesinde önemli bir adım atarak, Avrupa Birliği'nin Türkiye ile gümrük birliği anlaşmasının modernizasyonunu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) kararıyla iki üst düzey mahkûmun serbest bırakılması şartına bağlama kararı aldı.

KÜRT AZINLIK

17 Nisan: Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) Ağrı Diyadin İlçe Eş Başkanı Ahmet Karatay, Ağrı Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bir soruşturma kapsamında evine yapılan baskınla gözaltına alınarak Ağrı İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

MÜLTECİLER VE GÖÇMENLER

16 Nisan: Türkiye'nin ana muhalefet partisinden mülteci karşıtı söylemleriyle tanınan tartışmalı belediye başkanı, Tanju Özcan, Bolu ilinde yabancı üniversite öğrencileri için otobüs ücretlerine "astronomik bir zam" sözü verdi.

17 Nisan: Belediye başkanlarının talimatıyla Arapça tabela asan işyerleri denetlendi ve Bursa, Kilis ve İzmir'in Konak

ilçesindeki Arapça tabelalar zabıta ekipleri tarafından söküldü.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

17 Nisan: Kocaeli'nin İzmit ilçesinde iki grup arasında çıkan kavgaya polisin müdahalesi sırasında 1 kişi polisin fiziksel şiddetine maruz kaldı.

19 Nisan: Antalya'da Döşemealtı Geri Gönderme Merkezi'nde (GGM) 52 mülteci GGM personeli ve güvenlik görevlileri tarafından sözlü ve fiziksel şiddete maruz kaldı.

KADIN HAKLARI

18 Nisan: Eşi tarafından dövüldüğü iddia edilen Buse Ateş Suna iki ay komada kaldıktan sonra hayatını kaybetti.